

AANTEKENEN

Gemeenteraad en burgemeester en wethouders
van de gemeente Venlo
Postbus 3434
5902 RK VENLO

Ons kenmerk 2017046391-01 e.v.

Doorkiesnummer (0475) 473 722

Uw kenmerk

Faxnummer (0475) 473 700

Behandeld door dhr. mr. R.T. Kirpestein
afwezig op vrijdagmiddag

E-mail rt.kirpestein@arag.nl

Onderwerp: Zienswijzen ontwerp-bestemmingsplannen en ontwerp-omgevingsvergunning
Windpark Greenport Venlo

Roermond, 25 oktober 2017

Geachte leden van de raad, geacht college,

Namens mijn navolgende cliënten, dien ik bij dezen een zienswijze bij u in ten aanzien van de heden ter inzage liggende stukken in het kader van de voorgenomen realisering van een windmolenpark Greenport Venlo en Horst aan de Maas. De cliënten namens wie de zienswijze wordt ingediend zijn:

1. De heer M.J.G.Claassens en mevrouw A.P.H. Claassens-Kanters, Heierkerkweg 12 Venlo
2. De heer G.J.M.Wijnhoven en mevrouw M.P.M.H. Wijnhoven-Peeters, Heierkerkweg 10 Venlo
3. De heer H.W.Muris en mevrouw M.H.J. Muris-Verhaegh, Geliskensdijkweg 30 Venlo
4. De heer en mevrouw P.L.E. Rijnders, Moerbeistraat 1 Venlo
5. De heer H.A.J.Obers en mevrouw M.J.M. Obers-Clephas, Grubbenvorsterweg 68 Sevenum
6. De heer P.M. Delissen en mevrouw K.R. Delissen-Reijnen, Sitterskampweg 48 Venlo
7. De heer en mevrouw G. van den Bors, Klingenbergingel 67 Venlo
8. De heer P.G.M.Hendrix en mevrouw H.J.G. Hendrix-Valentijn, Heesterstraat 24 Venlo
9. De heer en mevrouw H.J.Mulders, Aan de Wassum 53 Venlo
10. De heer W.M.M.Hegger en mevrouw A.E.D. Hegger-Sardjono Pribadi, Mahoniestraat 33 Venlo
11. De heer J.A.A. Gerhards en mevrouw Y.E.H. Kusters, Bosweg 24 Venlo
12. De heer P.M. Rutten en mevrouw A.J.H. Giessen, Everlo 1A Venlo
13. Mevrouw M. de Beer, Mahoniestraat 45 Venlo
14. De heer B.J.E.M. van Bommel, Klingerbergsingel 197 Venlo
15. De heer en mevrouw L.H.J. Lommen, Violierstraat 33 Venlo
16. De heer en mevrouw J.H. Jacobs, Duindoornstraat 64 Blerick
17. De heer en mevrouw R. Klein, Huiskampweg 12 Venlo-Boekend
18. De heer T.H.M. Peeters en mevrouw W.G.M. Floore, Heijmanstraat 134 Venlo-Boekend

19. De heer M. Janssen, Sitterskampweg 105 Venlo
20. De heer P. Koetsenruijter, Boekenderhofweg 8 Venlo
21. Mevrouw C. Janssen, Geliskensdijkweg 16 Venlo
22. De heer W. Franssen, Heijmansstraat 166 Venlo-Boekend
23. De heer J. Knelissen, Kockerseweg 60 Venlo-Boekend
24. De heer en mevrouw P.A.M. Boetzkes, Heesterstraat 14 Venlo
25. De heer en mevrouw M.P.J. Peters, Coniferenstraat 6 Venlo
26. De heer M. Podhalicz, Clematisstraat 18 Venlo
27. De heer en mevrouw N.H. Peeters, Heijmanstraat 163, Venlo-Boekend

Voor de goede orde merk ik op dat deze zienswijzen betrekking hebben op, voor zover betrekking hebbend op uw gemeente:

1. Ontwerpbestemmingsplan "Windpark Greenport Venlo-deelgebied Zaarderheiken"
2. Ontwerpbestemmingsplan "Windpark Greenport Venlo-deelgebied Trade Port Noord"
3. Ontwerpbestemmingsplan "Windpark Greenport Venlo-deelgebied Horst aan de Maas"
4. Ontwerpbesluit tot verlening van een omgevingsvergunning voor de activiteiten "gebruik in strijd met een bestemmingsplan", "milieu" en "bouwen" de milieueffectrapportage Windpark Greenport Venlo ten behoeve van de realisering van negen windturbines op een gedeelte van het grondgebied van de gemeenten Venlo en Horst aan de Maas
5. Milieueffectrapportage Windpark Greenport Venlo/Horst aan de Maas

Inleiding

Cliënten zijn van mening dat bij de besluitvorming om tot realisering van het windmolenpark Greenport Venlo en Horst aan de Maas onvoldoende rekening is gehouden met hun belangen, in verband daarmee wil ik namens hen bezwaren kenbaar maken tegen de voorgenomen besluitvorming, welke bezwaren bestaan uit formele en inhoudelijke bezwaren, welke tot de conclusie leiden om u te verzoeken af te zien tot voortzetting van deze procedure.

Nut en noodzaak

In de eerste plaats betwisten cliënten het nut en noodzaak van het voorgestane windmolenpark. De realisering van het park is gebaseerd op het gemeentelijke beleid in het kader van de duurzaamheid een bijdrage te leveren aan de energieproductie. Daarvoor zijn echter meer opties beschikbaar dan de nu gekozen opzet in de vorm van een windmolenpark.

Blijkens de toelichting op de desbetreffende ontwerp-bestemmingsplannen is het doel van het windpark om minimaal 30 MW te realiseren in het Klavertje 4-gebied om hiermee een relevante bijdrage te leveren aan de noodzakelijke energietransitie en de ambitie gebiedsontwikkeling Greenport Venlo zoveel mogelijk energieneutraal vorm te geven (bladzij 2 van de toelichting). Het rendement van de geprojecteerde negen windmolens is echter, afhankelijk van het type molen c.a., veel groter dan de hiervoor aangegeven 30 MW

Blad : 3
Ons kenmerk : 2017046391-01

die in het beleid is vastgelegd. Daarmee is dus de noodzaak van de maximale planologische mogelijkheden niet danwel onvoldoende onderbouwd.

In dit kader is voorts belangrijk dat uitgaande van het beleid er ook andere opties zijn om de duurzame energiewinning te ondersteunen. Daarbij valt te denken aan het propageren van zonne-energie, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van de daken van de reeds in het plangebied aanwezige bedrijfspanden. Door bijvoorbeeld te kiezen voor zonne-energie kunnen veel nadelen van het geprojecteerde windmolenpark, welke hieronder zullen worden aangegeven worden ondervangen. Reeds om deze reden moet worden gesteld dat de in procedure gebrachte plannen niet getuigen van een weloverwogen belangenafweging, daar deze voor de (woon-)omgeving onevenredig nadeel betekenen.

Ook minister Kamp bevestigde onlangs nog dat kleinschalige windmolens op land veel overlast veroorzaken en weinig toevoegen aan het behalen van de milieu doelstellingen.

Informatieverstrekking

In aansluiting op de bezwaren tegen de onderbouwing van het project moet tevens worden opgemerkt dat het cliënten zeer heeft teleurgesteld dat de informatieverstrekking aan de omwonenden als direct-belanghebbenden zeer beperkt is geweest en onvoldoende was toegesneden op de beantwoording van concrete vragen. De gehouden informatiebijeenkomst leek meer gericht op het bieden van de mogelijkheid om te participeren in het windmolenpark dan dat deze de betrokken burgers diende door informatievoorziening en openheid van zaken. Zeker daar hier sprake is van een forse ingreep in de woonomgeving had een grotere openheid en ruimte voor overleg, met name met raadsleden, de voorkeur verdient. Meer openheid en degelijker informatieverstrekking had ook u kunnen baten doordat daarmee in beginsel het draagvlak voor de besluitvorming nadrukkelijker was gediend.

Positie ARCADIS

In aansluiting op de hiervoor verwoorde kritiek op de wijze waarop de plannen met de burgers is gecommuniceerd moet worden opgemerkt dat voor een belangrijk deel van de verrichte onderzoeken ARCADIS verantwoordelijk is. Dat roept weerstand en irritatie bij cliënten op vanwege de omstandigheid dat ARCADIS tevens belanghebbende is bij de realisering van het project als mede-initiatiefnemer.

Ook in dezen moet dan ook worden gesteld dat terwille van de acceptatie en het draagvlak van een dergelijke ontwikkeling het zorgvuldiger geweest zou zijn, indien de onderbouwing door een ander bureau zou zijn verzorgd dan ARCADIS, aangezien ARCADIS derhalve niet onbevooroordeeld in het kader van de advisering en rapportering over het project kan worden beschouwd.

Belangenafweging-specifiek

Hiervoor is het nadeel c.q. de overlast van het windmolenpark reeds gememoreerd. In onderstaande deel van de zienswijze zal hierop nader worden ingegaan. Het betreft ondermeer geluidhinder, met name infrasonen en laagfrequent geluid, slagschaduw, externe veiligheid en horizonvervuiling. Op deze plaats wil ik nog aandacht vragen voor de door enige cliënten aangedragen gevaarsaspecten verbonden aan ijsvorming op de turbine en rotorbladen geweest. Voorts wil ik duidelijk maken dat de eigenaren/en bewoners van Heierkerkweg 10 en 12 op zeer korte afstand van de geplande windmolens wonen en daarom de nadelen en gevaren (denk aan de veiligheidsaspecten) aan deze ontwikkeling voor hen bijzonder pregnant zijn.

Geluidhinder, infrason/laagfrequent geluid, externe veiligheid

Gelet op de specifieke technische aspecten is in opdracht van ARAG aan bureau Peutz gevraagd om een aantal bijlagen van een reactie te voorzien. Uit praktische overwegingen wordt deze beoordelingen aan onderhavige brief gekoppeld en ik verzoek u deze hierbij als herhaald en ingelast te beschouwen. **(Bijlage 1: onderzoek Peutz geluid, Bijlage 2: onderzoek Peutz (externe)veiligheid)**

Horizonvervuiling/landschappelijke waarden

Blijkens de toelichting behorende bij de ontwerp-bestemmingsplannen is voor het bepalen van de effecten op de cultuurhistorische en landschappelijke waarden een aantal criteria als uitgangspunt gehanteerd. De criteria zijn:

1. Aansluiting op bestaande landschappen
2. Effect op waarneming en beleving
3. Ontwerp van de windturbines
4. Herkenbaarheid van de opstelling
5. Samenhang
6. Effect op de cultuurhistorische waarden

Bij de toetsing van het project aan deze criteria wordt op vrijwel alle aspecten een negatieve conclusie getrokken. (1) *Het windpark tast met de grote maat windturbines de schaal van het landschap aan.* (2) *Het windpark veroorzaakt een groot horizonbeslag vanwege de combinatie van een lijnopstelling en een grote maat windturbines.* (4) *Een opstelling van verschillende windturbines naast elkaar met een gat in het midden zal een onrustig beeld opleveren en de ruimtelijke samenhang in de opstelling verzwakken.*

In het vorenstaande is maar een deel van de totale beoordeling verwoord, ter voorkoming van herhalingen verwijs ik u naar pagina 26 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan Windpark Greenport Venlo-deelgebied Zaarderheiken. De conclusie van deze toetsing kan niet anders zijn dan dat er sprake is van ernstige aantasting van de ter plaatse aanwezige landschappelijke waarden. Daarbij kan nog worden aangegeven dat de gehanteerde toetsingscriteria een verre van volledig beeld van de landschapsaantasting en

Blad : 5
Ons kenmerk : 2017046391-01

horizonvervuiling geven. Reeds op grond van uw eigen toetsing kan niet anders dan worden geconcludeerd dat deze als negatief moet worden gekenschetst.

In het kader van de beoordeling van het project kan er voorts niet aan worden voorbij gegaan dat een groot deel van de geplande windmolens niet past binnen het provinciale beleid als neergelegd in het Pol 2014, daar deze gesitueerd zijn buiten de voorkeursgebieden welke in dit provinciale beleid zijn geformuleerd, waaraan reeds een provinciale afweging terzake landschaps- en gezondheidsaspecten ten grondslag ligt. Voorts moet worden opgemerkt dat bij het project consequent is uitgegaan van één locatie, zodat er geen afweging heeft plaats gevonden tussen verschillende locaties in het kader van de besluitvorming. Zeker bij de beoordeling van de impact van het project in het kader van de Milieu-effectrapportage is een ruimere beoordeling noodzakelijk, in die zin dat niet alleen de gevolgen van de eventuele plaatsing van de windmolens voor de aan de orde zijnde locatie wordt onderzocht maar dat daarbij ook alternatieve locaties worden betrokken en afgewogen. Ook hierom kan de voorgestane ontwikkeling niet worden gehandhaafd.

Gebiedsbescherming en soortenbescherming

Blijkens het in de ontwerp-bestemmingsplannen verwoorde onderzoek is het project van relevante invloed op verschillende beschermde diersoorten, waarbij met name aandacht dient te worden besteed aan de impact van de windmolens op vleermuizen, evenals voor beschermde vogels. Voorts wordt het leefgebied van de das aanzienlijk aangetast.

Qua gebiedsbescherming is duidelijk dat er een aantasting aan de orde is van goudgroene natuurzone en derhalve compensatie nodig is. Teneinde de aantastingen te verantwoorden is een compensatie- en mitigatieplan opgesteld. Daarbij wordt er echter aan voorbij gegaan, dat allereerst dient te worden afgewogen of de aan de orde zijnde aantasting van de natuurwaarden wel verantwoord, is gelet op het aan de orde zijnde project. Voorts dient, ervan uitgaande dat de noodzaak van het project kan worden onderbouwd, de mitigerende en compenserende maatregelen, voldoende planologisch te zijn geborgd. In dezen zijn nog zoveel zaken onzeker en onvoldoende vastgelegd, dat er onvoldoende sprake is van juridisch verzekerde borging van de noodzakelijke maatregelen.

Gezondheid

In het kader van de specifieke belangenafweging komen een aantal specifieke elementen aan de orde terzake de overlast en bezwaren tegen het geprojecteerde windmolenpark. Namens cliënten wil ik bij dezen specifiek nog benadrukken dat tevens wordt gevreesd voor de aantasting van de gezondheid vanwege de realisering van het project. Daarmee doel ik niet alleen om de directe aantasting van de woon- en leefomgeving vanwege de horizonvervuiling, evenals de aantasting van de natuurgebieden, maar tevens op de impact van het functioneren van de windmolens op de leefomstandigheden van cliënten.

Concreet gezegd vormen met name het geluid en de slagschaduw wezenlijke veranderingen in de leefomgeving van cliënten. Los van de vraag of deze aspecten voldoen aan wettelijke normering, hetgeen elders aan bod komt, kan er niet aan voorbij worden gegaan dat de continue overlast van de windmolens in de vorm van geluid en slagschaduw een belasting vormt op de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Hierbij dient specifiek nog te worden gewezen op de impact van het laagfrequent geluid, dat een zeer storende

factor vormt bij windmolens en daarmee een sterke belasting voor de volksgezondheid, waaraan te lichtvaardig voorbij is gegaan.

In dit verband wijs ik u op het recente rapport van een aantal Duitse deskundigen, G. Artinger e.a. : Gesundheitsgefahr durch die Anwendung überholter Normen und Richtlinien zur Bewertung van Schall, generiert durch grosse Windkraftanlagen . Conclusie is dat de impact van windmolens op de gezondheid veel groter is dan tot op heden werd verondersteld en dat derhalve ook veel grotere afstanden in acht dienen te worden genomen tussen de te plaatsen windmolens en woningen. De in deze procedure zijnde aan de orde zijnde windmolens zijn gezien de omvang zodanig dat op basis van dit Duitse onderzoek de voorgenomen locatie geheel ongeschikt dient te worden beschouwd.

In de aan het project ten grondslag liggende stukken wordt melding gemaakt van het rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu "Windturbines : invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden", evenals de Vercammen-curve. Met deze beide toetsingsrapporten- c.q. onderzoeksmethodes wordt de wezenlijke invloed van het laag frequente geluid aangegeven. In de toelichting op de onderhavige plannen wordt onderkend dat de situatie met name aan de Heierkerkweg niet voldoet. Daarover wordt vervolgens opgemerkt dat voor deze overschrijding al een noise mode wordt toegepast voor de nachtperiode. Als gevolg daarvan concludeert u dat dan naar alle waarschijnlijkheid in de nachtperiode aan de Deense grenswaarde voor laagfrequent geluid wordt voldaan. De beoordeling van dit aspect is, gelet op het vorenstaande, tamelijk oppervlakkig, zeker daar waar wordt verondersteld dat met de noise mode waarschijnlijk aan de normering wordt voldaan, kan niet worden gesproken van een zorgvuldige onderbouwing. Ook hier moet worden gezegd dat zelfs al zou aan de normering worden voldaan er nog geen sprake hoeft te zijn van een ruimtelijk aanvaardbare ontwikkeling, gelet op het samenstel aan nadelige aspecten verbonden aan deze ontwikkeling.

Waardevermindering

Primair zijn cliënten van mening dat vanwege de aan de orde zijnde bezwaren niet tot voortzetting van de procedures dient te worden overgegaan. Mocht u echter beslissen toch tot verdere ontwikkeling van het windmolenpark over te gaan, dan wijs ik u er nu reeds op dat cliënten het nadeel met name in de zin van de waardevermindering van hun woning op u zullen verhalen. Zoals u bekend zal zijn bestaat hiervoor de mogelijkheid op grond van artikel 6.1 en volgende van Wet op de ruimtelijke ordening (planschadevergoeding). Daarnaast zal echter tevens tot aanpassing van de waarde van het eigendom in het kader van de Wet onroerendzaakbelasting (WOZ) dienen te worden overgegaan bij realisering van het project, welke bijstelling zo nodig in rechte zal worden afgedwongen.

Blad : 7
Ons kenmerk : 2017046391-01

Conclusie

Gelet op het vorenstaande in combinatie met de aangehechte bevindingen van bureau Peutz verzoek ik u namens cliënten om af te zien van de vaststelling van de aan de orde zijnde bestemmingsplannen, c.q. af te zien van de afgifte van de definitieve vergunningen voor de realisering van het windmolenpark voor 9 windmolens. Ik behoud mij het recht voor deze zienswijzen nog nader aan te vullen.

Hoogachtend,
ARAG Rechtsbijstand

Dhr. mr. R.T. Kirpestein
Jurist bestuursrecht

A large, stylized handwritten signature in black ink, overlapping the typed name and title.

